

Uniwersytet Rzeszowski
Kolegium Nauk Humanistycznych

UR JOURNAL OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

KWARTALNIK

NR 2(23)/2022

Wydawnictwo
Uniwersytetu Rzeszowskiego
Rzeszów 2022

UR JOURNAL OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

REDAKCJA:

Paweł GRATA – redaktor naczelny
Katarzyna FLISAK – sekretarz redakcji
Jarosław KINAL – członek redakcji ds. baz danych

RADA NAUKOWA:

Laura ARDELEAN (Uniwersytet Oradejski), Aleksander BOBKO (Uniwersytet Rzeszowski), Sylwester CZOPEK (Uniwersytet Rzeszowski), Andrij GORBACHYK (Uniwersytet im. Tarasa Szewczenki w Kijowie), Petr JÜPTNER (Uniwersytet Karola w Pradze), Janusz KALIŃSKI (Szkoła Główna Handlowa w Warszawie), Sławomir KAMOSIŃSKI (Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy), Józef KAPOSZTA (Uniwersytet św. Stefana w Godollo), Despina KARAKATSANI (Uniwersytet Peloponeski, Korynt), Olga KUTSENKO (Uniwersytet im. Tarasa Szewczenki w Kijowie), Markijan MALSKI (Lwowski Uniwersytet Narodowy im. Iwana Franki), Wojciech MORAWSKI (Szkoła Główna Handlowa w Warszawie), Henrietta NAGY (Tomori Pál College), Grzegorz OSTASZ (Politechnika Rzeszowska), Jurij PACZKOWSKI (Lwowski Uniwersytet Narodowy im. Iwana Franki)

REDAKTORZY TEMATYCZNI:

Krzysztof BOCHENEK (filozofia), Tomasz BOCHNAK (archeologia), Andrzej BONUSIAK (historia), Edyta CZOP (historia), Witold JEDYNAK (praca socjalna), Hubert KOTARSKI (socjologia), Beata LORENS (historia), Paweł Sierżęga (historia), Katarzyna TRYBAŁA-ZAWIŚLAK (archeologia), Krzysztof ŻARNA (nauki o polityce)

ADRES REDAKCJI:

Kolegium Nauk Humanistycznych Uniwersytetu Rzeszowskiego
al. T. Rejtana 16C, 35-959 Rzeszów, p. 31
tel. 17 872 13 03
e-mail: kwartalnik@ur.edu.pl

Kwartalnik jest wydawany w wersji elektronicznej oraz papierowej.
Podstawową formą wydawniczą periodyku jest wersja on-line.

Redaktor językowy

Elżbieta KOT

Opracowanie techniczne

Ewa KUC

Redaktor tekstów w języku angielskim

Donald TRINDER

© Copyright by
Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego
Rzeszów 2022

ISSN 2543-8379

DOI: 10.15584/johass

WYDAWNICTWO UNIwersytetu Rzeszowskiego
35-310 Rzeszów, ul. prof. S. Pigonia 6, tel. 17 872 13 69, tel./fax 17 872 14 26
e-mail: wydaw@ur.edu.pl; <https://wydawnictwo.ur.edu.pl>
wydanie I, format B5, ark. wyd. 9,8, ark. druk. 10, zlec. red. 93/2022
Druk i oprawa: Drukarnia Uniwersytetu Rzeszowskiego

Spis treści

ARTYKUŁY

ANNA ODRZYWOLSKA

The Cultural Importance of Water from the Perspective of 16th Century Polish Medical Guides 5

MARIUSZ NOWAK

Konceptualizacja „powinno” ładu socjo-politycznego w państwach zachodnich w dobie XIX-wiecznych przemian w myśli krakowskiego konserwatysty Henryka Lisickiego 21

ADRIANA MERTA-STASZCZAK

Udział społeczności żydowskiej w odbudowie życia gospodarczego Dolnego Śląska w latach 1945–1949 38

WOJCIECH KWIECIŃSKI

Załamanie kariery artystycznej Miry Kubasińskiej 58

EUGENIUSZ MOCZUK, GRZEGORZ OSTASZ

Świadomość historyczna studentów Politechniki Rzeszowskiej na temat najważniejszych dla Polski wydarzeń XX wieku 73

RAFAŁ MATERA

Zastosowanie indeksów demokracji i wolności w ocenie miejsca państwa w „wąskim korytarzu” Acemoglu i Robinsona. Studium przypadku Polski 99

MACIEJ CESARSKI

Nowy Europejski Bauhaus na opamiętanie – modernizm przeciw pandemii COVID-19, czy tylko? 119

JAROSŁAW KINAL

Nawyki komunikacyjne cyfrowych odbiorczyń zamieszkujących mniejsze miejscowości. Przyczynek do badań historyczno-medioznawczych 135

SPRAWOZDANIA

BARTOSZ PASTERSKI

Sprawozdanie z konferencji naukowej „Polacy za granicą – dokonania w sferze gospodarczej i społecznej”, Rzeszów–Klimkówka, 25–26 kwietnia 2022 r. 147

VARIA

JURIJ ANDRUCHOWYCZ

Środkowo-wschodnia historia mutacji (skrócona, ale uzupełniona) 153